

Модернізація мережі університетів у контексті євроінтеграції та відновлення України: перспективи та виклики

Володимир Бахрушин
професор, д.ф.-м.н.

Київ, 12 травня 2023

**Національний Еразмус+ офіс в Україні, Національна команда експертів з реформування вищої освіти
Запорізький національний технічний університет**

Що таке «заклад вищої освіти»?

«Окремий вид установи, яка є юридичною особою приватного або публічного права, діє згідно з виданою ліцензією на провадження освітньої діяльності на певних рівнях вищої освіти, проводить наукову, науково-технічну, інноваційну та/або методичну діяльність, забезпечує організацію освітнього процесу і здобуття особами вищої освіти, післядипломної освіти з урахуванням їхніх покликань, інтересів і здібностей»

Funded by
the European Union

Заклади вищої освіти (Київ, ЄДЕБО)

Всього 148 (26 припинено або у процесі припинення), у т.ч.:

- університети – 42;
- інститути, академії (без ВСП) – 48;

Відокремлений структурний підрозділ «Інститут інноваційної освіти Київського національного університету будівництва і архітектури»:

бакалаврат, магістратура – по 11 освітніх програм (1150/950 студентів).

Funded by
the European Union

Деякі параметри мережі ЗВО (Держстат)

Загальна кількість ЗВО на початок 2020-2021 навчального року становила 515, а на початок 2021-2022 навчального року – 386 (у т.ч. близько 100 ВСП, коледжів).

У 2019-2020 н.р.: університети, академії, інститути:

- ✓ кількість – 281;
- ✓ кількість студентів – 1266 тис.;
- ✓ кількість студентів на ЗВО – 4500 (6030 у державних ЗВО, 1290 у комунальних, 1390 у приватних)
- ✓ кількість студентів на 1 викладача – 9,9

Funded by
the European Union

Розміри ЗВО в країнах Європи (ETER)

Країна	Кількість ЗВО в ETER	Середня кількість студентів	Мінімум	Максимум
Be	149	7195	54	47642
Ch	36	6446	179	22836
De	401	6982	28	67421
Es	83	18476	321	135190
Fr	64	13323	206	75989
Lt	36	2800	237	18118
Nl	57	14215	88	45331
Tr	206	38806		3460682
Єврозона		10500		

Funded by
the European Union

Малочисельні групи

- НТУ – 62 бакалаврських ОП, у т.ч. 5 без студентів, 28 – від 1 до 20 студентів;
- Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія – 26 бакалаврських ОП, у т.ч. 5 без студентів, 7 від 2 до 20 студентів;
- Муніципальний заклад вищої освіти "Київська Академія мистецтв"
- 10 ОП з кількістю студентів бакалаврату від 1 до 18, 5 ОП без студентів

Funded by
the European Union

Статус ЗВО

Україна:

державний (67%);

комунальний (5%);

приватний (28%);

кооперативний (?)

Державні та комунальні – бюджетні установи або неприбуткові заклади

ЄС – публічна установа або приватна установа

Funded by
the European Union

Типи ЗВО

Україна:

- університет (багатогалузевий або галузевий, всі рівні вищої освіти);
- академія, інститут (одна або декілька галузей, 1-3 рівні вищої освіти);
- коледж (бакалавр, молодший бакалавр, прикладні дослідження)

ЄС:

- університет (дослідницький);
- університет прикладних наук або технологічний університет;
- вища школа

Funded by
the European Union

Вимоги до мережі

Забезпечення потреб суспільства, держави та регіонів у фахівцях різних кваліфікацій

Формування людського потенціалу для прискореного соціально-економічного розвитку України

Забезпечення потреб громадян у здобутті вищої освіти

Funded by
the European Union

Інструменти оптимізації мережі

- ✓ Реорганізація (припинення, приєднання, об'єднання ЗВО)
- ✓ Приватизація, корпоратизація

Альтернативні:

- ✓ Університетські альянси
- ✓ Спільні освітні програми
- ✓ Внутрішня академічна мобільність
- ✓ Визнання результатів навчання (неформальна та інформальна освіта, у т.ч. мікрокредитні освітні програми, попередня формальна освіта)

Funded by
the European Union